

'Dass' of 'daß'?

Hervorming van spelling Duitse taal ligt onder vuur

Achtergrond - 12 augustus 2004

(12 augustus 2004) De hervorming van de Duitse spellingsregels - de zogenaamde *Rechtschreibreform* - dreigt te mislukken. Een aantal grote kranten en tijdschriften heeft aangekondigd de oude regels in te voeren. Scholieren dreigen hiervan de dupe te worden.

Een extra complicerende factor in het debat vormt het federalisme. Onderwijs en spellingsregels behoren in de Bondsrepubliek tot de competenties van de zestien deelstaten. De regering in Berlijn kan initiatief nemen en richting geven, maar niet beslissen. Dit biedt de oppositie gelegenheid om met een onwaarschijnlijk thema als 'spelling' politiek te bedrijven. Het is geen toeval dat vooral de door de christen-democratische CDU geregeerde deelstaten zich aan de zijde van de media scharen, en dat SPD-deelstaten vraagtekens plaatsen bij het nut van het tenietdoen van de hervorming. Een eind aan de spellingshervorming zou namelijk de indruk kunnen wekken dat regeringspartij SPD niet is opgewassen tegen haar taak: als zij er al niet in slaagt te bepalen hoe het woordje 'dat' moet worden geschreven, wat kan haar dan nog wél worden toevertrouwd?

Een eind van de spellingshervorming is echter voorlopig nog niet in zicht. Daarvoor is namelijk eenstemmigheid van de deelstaten vereist. Die zal, juist vanwege de politieke onenigheid, niet snel worden bereikt. Bovendien maakt het feit dat de Oostenrijkse en Zwitserse spellingsambtenaren een stem hebben in de discussie - niet alleen in Duitsland wordt Duits geschreven - het er niet veel makkelijker op. Daarom is het waarschijnlijk dat half oktober, wanneer de zestien ministers van cultuur en onderwijs elkaar treffen om over de spelling te overleggen, een compromis zal worden bereikt. Wat meer vrijheid voor de media en deelstaten bij het hanteren van de regels - maar niet teveel, om de scholieren niet te duperen. Toch een 'hervorming van de hervorming' dus. Daarmee lijkt de spellingshervorming een wending te nemen die in het beeld van alle andere recente hervormingen in Duitsland past: uiteindelijk ligt een compromis op tafel tussen regering en oppositie, Berlijn en deelstaten, dat op korte termijn weliswaar iedereen voor politiek gezichtsverlies behoedt, maar daardoor ook van beperkte houdbaarheid is en het probleem niet oplost, maar slechts verschuift.

Mark Schenkel studeert geschiedenis aan de Universiteit in Amsterdam en schrijft

regelmatig artikelen voor het Duitslandweb. Momenteel studeert hij aan de Humboldt-Universität in Berlijn.

Zie ook:

Der Spiegel

[222 Jahre Regelrangeln](#)

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2142/dass-of-dass>